

פטר האנדקה: השטפון

איש עומד בנחל, אמרתי. הוא עומד באמצע הגרֹוֹרֶת ומשפיל את ראשו; זרועותיו משולשלות לו למטה. מְהֵסֵתָם ירד מן הגדה שאנו יושבים עליה, אל אפיק הנחל, הלך על־פני האבנים, לאט, אל עבר המים; מפני שאנו רחוקים ממנו כל־כך נדמה שהוא עומד סמוך מאד לגלים: עוד פסיעה והוא יעמוד במים עד לברכיו, עוד אחת והנחל יסחף אותו עמו. אבל הוא ודאי אינו עומד בסמוך כל־כך אלא בריחוק כמה מטרים; בעצם, אפוא, מן הדין היה שישמע אותי.

הוא אינו שומע אותך, אמר אחי. קרא לו. לא, אמרתי. מסתכל הוא במשהו? שאל.

אינני יודע, אמרתי. אני רואה אותו רק מאחוריו. קִרְפְּנוּ כה מובהר מן השמש עד שאינני מבחין מאומה. אולי עיניו עצומות. הוא הלך על־פני האבנים, והוא עומד שם וישן באפיק־הנחל.

אתה משקר, אמר אחי. אין איש עומד כלל בנחל.

סתיו היום, אמרתי. אז עולות האבנים מן הנחלים. לועות, וענפים מוטלים מעליהם; רק באמצע זורמים המים.

קח אותי בידי ועזור לי לרדת, אמר אחי.

אינך יכול ללכת בלי עזרה? שאלתי.

זוהי שאלה, אמר.

קרה לך משהו? שאלתי. נשברה לך רגל?

אם אינך רוצה, אני הולך מכאן לבדי, אמר אחי. אשָׁאֵל את האיש במה הוא מסתכל.

אבל אתה לא תמצא אותו, אמרתי. אתה תלך בכיוון הלא־נכון ותיפנס לשולליות ולסחף, שם תשקע ולא תוכל עוד לצאת. תן לי את היד שלך.

הוא עדיין אינו שומע אותנו? שאל. אנו הולכים על האבנים כמו על רצפת־כביש.

הוא אינו שומע אותנו, אמרתי. עכשיו הוא משכל את זרועותיו על חזהו ותוחב את ידיו אל תוך מעילו, כדי להתחמם.

השמש שקעה עכשיו? שאל אחי.

השמש? שאלתי.

פתאום נעשה לי קר כל־כך, אמר.

נכנסת לצל, אמרתי.

אל צל העצים בגדה האחרת? שאל.

אל צל האיש, אמרתי. הפנים שלך הם בצל האיש.

מה האיש עושה? שאל.

הוא מביט באבן, אמרתי.

אינו פונה אלינו? שאל.

כל הזמן הוא מביט באבן, אמרתי.

איזה מין אבן זאת? שאל אחי.

היא עגולה, אמרתי ובחלקה התחתון היא מוטלת בתוך שלולית, שאליה מוליך הריץ דק מן הנחל. המים מסביב לאבן שקטים וצלולים כמו לפני קפיאה. אני יכול לראות על הקרקע את הנצץ.

ואין בעל-חיים בפנים? שאל. שום סרטן ושום תולעת?

זבוב יש בפנים, אמרתי.

והוא לא נע? שאל.

הוא שוחה בעיגול, אמרתי.

הוא מפוגר? שאל.

כן, אמרתי.

אם הוא מת, מוכרחים המים לרחוש, אמר.

הם גואים, אמרתי, הגאות באה.

זה נחל, אמר, לא הים.

זה הים, אמרתי, זה האוקיינוס.

זה הנחל, אמר, ואנחנו לבדנו. אין פה שום איש.

כן, אמרתי. אנו לבדנו. ירדנו מן הגדה שבה עמדנו אל אפיק הנחל, ואנו עומדים לפני אבן בתוך הגרוֹרֶת. החלק העליון של האבן עדיין פנוי ממים; בסדקים יש סחף שהתיבש; מלבדו אין לראות עליה ולא-כלום.

אולי נמלה? אמר אחי.

שתי נמלים, אמרתי. הן נמלטו אל הסלע וזוחלות עליו; מן המטוס הם נראים כנמלים.

הם מנפנפים לנו וצועקים. אילו היו לנו ממחטות, יכולנו גם אנו לנפנף אליהם.

אלה ילדים? שאל אחי.

כן, אמרתי. הם רובצים עכשיו על הסלע ונאחזים בציפרניהם באבן. עכשיו קם אחד הילדים ומביט אל מעבר למים. אם הם עוד עולים? אומר הוא אל האחר. אני לא יכול לראות כלום. קר לי.

גם לי קר, אמר אחי. הרוח נעשתה קרה יותר.

לבש את אפודתי, אמרתי.

מדוע אתה מביט אל האבן, שאל. מוטב שנלך הביתה.

לא! אמרתי.

וכי מה? שאל. מדוע אתה קורא בקול?

המים, אמרתי.

דבר בקול רם יותר, אמר. ברעש המנועים הזה אני לא יכול להבין כלום.

המים קרבו ודחקו את השנים אל מישטח קטן, אמרתי. הילד האחד גורר את השני כמו בובה מאחוריו. אבל המים שוב עומדים; בהם עצמם אי-אפשר להבחין שום תנועה. גג מתנדנד בהם מעלה-מטה; זה מתפן. השבשבת בקדקוד מחוללת מהר, והגג מתנדנד. הרוח שם למטה ודאי סוערת; במקום שהתבן נתלש ממנו מרחפים בין

